

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 197 (3359) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Olasz biztosító alakulatokba ütköztek a Calabriában partraszállt angolszász csapatok

Keleten hatalmas ember- és hadianyagpusztulás jellemzi szovjet részről az elmúlt 24 óra harcait — Több mint félmillió tonna ellenséges hajóteret pusztítottak el a tengely erői augusztusban

Lisszabonból jelentik: (MTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint a szovjet hadsereg csapatai a légi és tengerihaderő támogatása mellett a Messinai szorosnál partraszálltak a Calabriadélszigeten.

Berlinből jelentik: (MTI) A partraszállók beleütköztek az olasz biztosító alakulatokba.

Lisszabonból jelentik: (MTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint a szövetséges csapatok pénteken reggel 4 óra 30 perckor szállottak partra a Messinával szemben fekvő Calabriadélsziget partvidékén. A vállalkozást a 8. ik hadsereg nehéztüzérsége és az angolszász haditengerészet tüzérsége erős együttműködéssel készítette elő.

Moszkvából jelentik: (B. T.) Az orosz jelentések az elmúlt 24 óra harcait olyan ember- és hadianyagpusztulás jellemezte, hogy az esetleges területi nyereségek már nem játszanak szerepet. Döntő fontosságú csak a harcbevett és az elhasználandó csapatok és hadianyag tömege. Az orosz jelentések szerint az Azovi tengertől Szmolenszkig terjedő ezer kilométeres vonalon 7 orosz hadseregcsoport küzd. A harcok súlypontja ismét Brjanszknál van.

Párizsból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelentik: Pénteken a kora reggeli órákban az angol légierepülőgépei újabb támadást intéztek Párizs nyugati városrészei ellen és nagymennyiségű gyújtó- és robbanóbombát dobtak lakóházakra. A francia lakosság körében igen sok az áldozat.

Északkelet-Európában is támadásra készülnek a szövetségesek(?)

Chiasso. (Bud. Tud.): Mint a torinói Stampa berlini tudósítója jelenti, német katonai körök szerint Calabriában és Apuliában a szövetségesek nem hajthatnak végre nagyobb hadműveletet, mert lehetetlen ott nagyobb repülőtereket létesíteni. Egyes feltevések szerint a szövetséges csapatokat Oránban is összehozták. Ezeket Corsica, valamint Délfranciaország ellen akarják indítani az északafrikai francia csapatok közreműködésével. A francia csapatok száma elérte 300.000 főt. Egyébként berlini ka-

tonai körök úgy vélekednek, hogy nemcsak a Földközi tengeren lesz támadás, hanem esetleg Északkelet-Európában is, mert Anglia déli partján nagy csapatösszehúzókat figyeltek meg.

Dániában teljesen helyreállt a nyugalom

Kopenhágából jelentik: (B. T.) Dániában teljesen helyreállt a nyugalom. A szabotázsok megszűntek és mindenütt megindult a rendes munka.

Orelnél volt legerősebb a szovjet nyári offenzívája

Stockholm. (MTI.) A Berlinből érkező jelentések hangsúlyozzák, hogy ezen a nyáron az összes orosz támadó hadművelet közül az oreli szakaszon végrehajtott támadás volt a legerősebb. Ez a támadás összehasonlíthatatlanul erősebb volt az összes továbbiánál, ami rá következett és az oreli offenzívával összehasonlítva a többi támadóhadműveletet csak többé-kevésbé rögtönzöttnek kell minősíteni. Orelnél az oroszok nem kevesebb, mint 11 hadsereget vetettek harcra. Bár másutt is indítottak az oroszok túlnyomó erővel támadásokat, a német hadvezetés rugalmassága következtében az orosz veszteségek mindenütt súlyosabbak voltak, mint a németeké. Az orosz nyári támadás tovább folyik. Moszkvai jelentés szerint a táma-

dó hadműveletek elsősorban Szmolenszk és Brjanszk felé irányulnak. A német jelentésekből ezzel szemben megállapítható, hogy az orosz támadásokat részben visszaverték, részben a rugalmas hadviselés módszerével megakadályozták az oroszokat céljaik elérésében.

Stockholm. (MTI.) A Stefani Iroda jelentik: Moszkvai jelentés szerint Kavtaradzet helyettes külügyi népbiztossá nevezték ki.

Bern. (Bud. Tud.) A szövetségesek északafrikai főhadiszállásáról jelentik: A légitámadások Délolaszország katonai célpontjai ellen az utóbbi napokban jelentősen megerősödtek. — Nagy flottatevékenység is folyik a Calabriadélsziget partokon. Angolszász megállapítás szerint a szövetségesek ten-

geri és légierei itt is fölényben vannak.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Göbbels birodalmi miniszter, mint a birodalmi főváros körzetvezetője, szerdán 58 berlini nőt

és férfit, a kardokkal ékesített háború érdemrend második osztályával tüntetett ki, az augusztus 24-ére virradó éjszaka lefolyt brit légitámadás alkalmával tanúsított bátor magatartásuk elismeréséül.

Közel 4 millió tonna ellenséges hajóteret vált használhatatlanná két hónap alatt

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A tengelyhatalmak tengeri és légierei augusztusban 108 ellenséges hajót süllyesztettek el, melyek tonnatartalma összesen 592.800 tonna. Ezenkívül július 1-től augusztus 31-ig, vagyis két hónap alatt legalább 530 hajót rongáltak meg, melyek tonnatartalma meghaladja a 2.460.000 tonnát. Ebben az összegezésben nem szerepelnek azok a veszteségek, amelyeket aknák, vagy nem harci cselekmények okoztak. Nem szerepelnek továbbá azok a veszteségek sem, amelyek a Szovjetet érték a Keleti-, Fekete- és Kaspi-tengeren. A tengelyha-

talmak eredményei nyomán tehát a szövetségesek két hónap alatt egészben van részben 791 hajót vezettek el, ami 3.96 millió tonnát jelent. Ezzel szemben az angol-amerikai és kanadai hajógyárak augusztusban még 200 hajót sem tudtak vízrebocsátani.

Tokió. A NTF jelenti: Az ellenséges légierepülőgépek mintegy 150 repülőgéppel újabb támadást intéztek a Salamon szigeteken Kulambangra szigetén a japán állások ellen. E vállalkozásokban az ellenség légiharcban és a léghátrítás következtében 13 repülőgépet veszített.

Rendületlen Németország győzelmi akarata a háború ötödik évének kezdetén

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelentik: A berlini pénteki lapok teljes egészükben az ötödik háborús esztendő megindulásának hatása alatt írják. A szövegben és képekben egyaránt kifejezésre juttatják a német birodalom elszántságát és maradéktalan győzelmi akarátát. A vezető lapok az ötödik háborús esztendő megindulása alkalmából írott cikkeiknek ilyen főcímet adnak: „Németország egységes, erős, szilárd!”, „Németország megrendíthetetlenül áll győzelmi tudatában!” Más címek a német véderő és szövetségesek teljesítményeit méltatják.

London. (Bud. Tud.): Sramek, a londoni csehszlovák kormány miniszterelnöke a háború kitörésének negyedik évfordulóján rádiószózatot intézett az úgynevezett „csehszlovák” néphez. Többek között bejelentette, hogy Csehszlovákia és a szovjet között kölcsönös segélynyújtásra vonatkozó egyezmény készül.

Az Exchange Telegraph szerint Benes azt reméli, hogy még az ősz előtt Moszkvába mehet az egyezmény aláírása végett. A legközelebbi napokban valószínűleg fogadja Majszki helyettes külügyi népbiztost. Beavatott körök erre

a következőket jegyzik meg:

— Nem titok, hogy Benes látogatásának főcélja új barátsági és kölcsönös segélynyújtó egyezmény megkötése. Londoni cseh körök rámutatnak arra, hogy alapjában véve az 1935 óta érvényes szövetségi egyezménynek az új helyzettel való összeegyeztetéséről van szó.

Ribbentrop és Keitel vesz részt német részről a bolgár király temetésén

Szofia. (MTI.) Csütörtökön délelőtt fél 12 órakor Arnóthy Jungerth Mihály magyar követ, mint a diplomáciai testület doyenje, a diplomáciai kar nevében koszorút helyezett el Boris király ravatalán. A temetési küldöttségek összetétele előreláthatóan mára lesz ismeretes. Német részről Ribbentrop és Keitel, román részről Mihail Antonescu érkezését várják. A legtöbb delegációval katonai díszszakasz is érkezik.

Pénteken délelőtt tíz órakor összeült a bolgár parlament. Az ülés napirendjén két proklamáció szerepelt. Az egyik Boris cárral haláláról emlékezik meg, a másik II. Simeon cárral trónralépéséről szól. Szeptember 4-ig az Országos Ösztöndij-

Elszánt ellentámadásokkal visszaverték a németek a néhány helyen előretört ellenséges erőket

Hatalmas brit tengeri haderő érkezett Gibraltár kikötőjébe. Észak-Afrikában is nagyméretű hadsereget vontak össze

Párizs. (MTI.) A Német TI jelenti: Dünkirchen közelében a német biztosító erők érintkezésbe kerültek brit gyorsnaszádkokkal. Az ellenséges erők nem vették fel a harcot, hanem a ködfüggöny leple alatt elmenekültek.

Madrid. (MTI.) La Lineából az a hír érkezett, hogy Gibraltár körül feltűnően sok hajót köztük több nagyobb típusú hajót vontak össze a szövetségesek. Ugyanakkor Franciaországból hírek érkeznek, hogy Északafrikában minden eddigig felülmúló méretű hadsereget vontak össze. Ezt a hadsereget, francia közlés szerint, újabb ismét amerikai egységekkel erősítették meg.

Madrid. (MTI.) Hatalmas brit tengeri haderő, köztük négy repülőgépanyahajó, két csatahajó, három cirkáló, húsz romboló, valamint három szállítóhajó és 45 kisebb hajó érkezett a gibraltári kikötőbe.

120 szovjet páncélost semmisítettek meg szerdán a németek

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnok-sága közli: Csapatunk a szerdai nap folyamán is súlyos harcokat vívtak az elhárító csata eddigi gyújtópontjain. Elszánt ellentámadásokkal fel fogtuk és sok esetben súlyos veszteséget okozva visszavertük a néhány helyen előretört ellenséges erőket. harci és közelharc repülőgépek összpontosított támadásai elsősorban a Vjazmától délnyugatra levő ellenséges csapatok ellen irányultak. Gyors német harci repülőgépekkel a Halász-félsziget tengeri területén elszűszítették egy bolsevista parti teherhajót és egy órhajót. A szerdai napon a keleti arevonalon 120 páncélost semmisítettünk meg. A légierő augusztus 30-ától szeptember 1-éig 127 bolsevista repülőgépet semmisített meg.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti. Az olasz fegyveres erők főhadiszállásának 4195. számú jelentése: Ellenséges repülőgépek bombázták a nápolyi tartomány különböző helységeit. Az okozott kár nem jelentékeny. Ellenséges hajók tűz alá vették a calabrisi Pollara-fok környékét. A tüzet a parti őregek haladéktalanul visszaverték. Ambrosio tábornok sk.

Német lap cikke Európa balkáni erődéről

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: „Betörés a Balkánon” címmel írott cikkében a Berliner Börsenzeitung vizsgálja a szövetségesek betörésének lehetőségeit Európa ezen a részén. Megállapítja, hogy az európai erők nagyszerű építőmestere a természet. Felsorolja a hegységeket, melyek Délkelet-Európát erődszerűen elzárják dél és kelet felől. A cikk azután így folytatja:

Dnyeszternél be van zárva. A Balkán felé vezető másik kapu a Boszporus és a Dardanellák, melyet a semleges-ségére gondosan ügyelő Törökország zárt el. A haramdik a szalonikii, mely szilárdan német kézben van. A negyedik az otrantói szoros, amelyen át az Adriába lehetne jutni, szintén elzárta. A meredek tengerparton a horvát csapatok őrködnek. Hamis következtetésnek tetszik az a számítás, hogy az angolszások a balkáni betörésnél támogatást kapnának az ottani lakosságtól. Ez a lakosság az európai oldalon áll és az angolszásokról tudni sem akar. A partizán bandákat szétverték, maradványaik nem tekinthetők támogatásra alkalmas elemeknek. Végül figyelembe kell még venni, hogy Délkelet-Európában nagyszabású partraszállásra az évnek csak korlátolt része jöhet számításba. Ez az idő néhány hét múlva már letelik. Európának ez a része csak akkor lenne elfoglalható, ha a védők nem lennének egységesek és

A német véderő testvéri, bajtársias együttműködésben a délkelet-európai népekkel: a bolgárokkal, horvátokkal, szlovákokkal, magyarokkal és románokkal, tartja délkeleten az európai erődöt. Az erődbe kelet és dél felől négy kapu vezet. A besszarábiai a

Nem diplomáciai megbizatással utazik Washingtonba Galeazzi, vatikáni mérnök

Kairóban ül össze a szövetségesek hármass értekezlete (?) — Megkezdte négy napos ülészakát a finn parlament

Róma. (MTI.) Mint a Vatikánvárosból közlik Galeazzi vatikáni mérnök az Egyesült Államokba utazott. Az utazásával kapcsolatban elterjedt hírek részben teljesen alaptalanok. Mint a Vatikánban megjegyzik: téves a lapoknak az a megjegyzése, hogy Galeazzi mérnök gazdasági és egyéb szakkérdésekkel foglalkozik az Egyesült Államokban.

Berlin. (MTI.) Az olasz sajtóban megjelent az a hír, hogy Galeazzi mint a pápa különkövete Lisszabonba érkezett és onnan tovább utazik Washingtonba, hogy átadja Ro seveltnek a pápa üzenetét. A Német

Távirati Iroda olasz diplomáciai körökből nyert értesülése szerint, ismeretessé vált, hogy Galeazzi mint a Vatikánváros igazgatósági bizottságának megbízottja utazott Lisszabonba és innen Washingtonba. Politikai megbizatást sohasem kapott, mint-hogy politikai megbizatások céljaira a Vatikánnak más utak állanak rendelkezésére. Római diplomáciai körökben éppen ezért nem tulajdonítanak jelentőséget annak a hírnek, hogy Galeazzi mint a pápa külön megbízottja Lisszabonba és Washingtonba utazik.

a vezetésben nem lenne egység. Az az egység azonban, a történelem folyamán most először, megdőntetlen tény.

Megkezdődött a szövetségesek Japán elleni támadása (?)

Zürichből jelentik: (MTI.) Pearl Harbourból jelentik: Ugy látzik, hogy a Marcus szigetek elleni amerikai támadás a szövetségesek Japán elleni támadásának a megnyitása. A csendesóceáni amerikai szárazföld és tengeri haderők most olyan központokat biztosítottak maguknak, melyekről könnyen lehetségesek nagyobb hadműveletek.

Tokióból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Japán repülők szeptember 1-én reggel meglepő támadást intéztek Kirov repülőtere ellen, amely Fukien tartományban a Kínában levő amerikai égiérő állomása. A japán bombák telibetaláltak egy kifutópályát. A zuhanóbombázók ugyanaz nap Hupei tartomány hadászati pontjait támadták és Kweichow mellett elszűszítették egy ezer tonnás szállítóhajót. A másik csoport Patung mellett megrongált egy ezertonnás szállítóhajót és lángba borított néhány dereglyét is. Más japán repülők Icsangtól északnyugatra felgyújtottak egy 600 tonnás szállítóhajót. A japán gépek mind sértetlenül tértek vissza.

Nagy jelentőséget tulajdonít a külföld a Szentatya magatartásának

Róma. (MTI.) Mint a Vatikánvárosból jelentik, a Szentatya és a vatikáni körök a legnagyobb mértékben meg vannak elégedve a szeptember elseji pápai rádiószózat olaszországi és külföldi sajtóvisszhangjával. Az a mód, ahogyan a pápai beszédet meg a nem katolikus államok sajtója is ismertette és kezelte, bebizonyítja, hogy a Szentatya magatartásának nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Stockholm. (MTI.) A pápa legutóbbi beszéde próbára tette az olasz nép lelki egyensúlyát — jelenti egy svéd távirat Romából. Az a tény, hogy a pápa egyetlen szóval sem említette Róma nyílt várossá nyilvánítását, arra vall, hogy ilyenirányú törekvései sikertelenek maradtak.

Jegyzékben válaszolt a török kormány a menedékjogra vonatkozó felhívásra

Mersinából jelentik: (MTI.) Az Interinf jelenti: A tervbe vett hármass értekezletet Anglia, az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti hírt szerint Kairóban tartják meg.

Ankarából jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A török kormány jegyzékben válaszolt az angol, amerikai és szovjet kormányoknak a politikai menekültek ügyében a török kormányhoz intézett jegyzékére. A választ nem ismerik, de úgy tudják, hogy a nemzetközi jog alapelvei szerint készült és ennek megfelelően

Szigligeti Színház

Minden este

szeptember 3-án este
pont három órakor

Göndör

TIP-TOP

revütársulatának

megnyitó díszelőadása

16 itt még nem látták
itt világottraktó!

Jegyelővétel: d. e. 1-1-ig
és délután 4-6-ig
a Színház pénztáránál

Telefonrendelés:
Telefon: 25-30

A gróf Tisza István Lovasegyesület

Vágtató és ügető versenyei

1943 szeptember 4., 5. és 8. napján délután 2 órai kezdettel.

A nagyváradai lóversenyek programja és belépőjegyei a szilvési portásoknál és a Szent László-téri Almássy és a Rákóczi-úti Hegedüs-féle trafikban kaphatók. Programot a rikkancsok és a repülőterei pénztárak is árusítanak. A versenyek idején autbuszok közlekednek a Szent László-téri autbusz állomástól a repülőterre. Személyenként 1 pengő a viteldíj.

megállapítja, hogy a török kormány maga határozza meg, kinek ad menedékjogot.

Stockholmból jelentik: (MTI) Az America Magazinban Hopkins azt írja a háborúról, hogy „feltéve ha Oroszországot nem veszítjük el még két évig tartani. Ha Oroszországot, mint szövetségest elveszítjük, akkor is megnyerjük a háborút, de ebben az esetben számolni kell azzal, hogy még öt évig tart”. Az United Press az Oroszországra vonatkozó céltársakat sejtéveseknek minősíti.

Zárt ülésen beszél a finn külügyminiszter

Helsinkiből jelentik: (MTI) Az Uta Stomat szerint a finn képviselőház megkezdte négy napra tervezett ülését. A most folyó ülésezések középpontjában Linkomies miniszterelnök pénteki, szeptember 3-iki beszéde áll. A beszéd azonban zárt ülésen hangzik el és az utána következő vita is a nyilvánosság kizárásával folyik. Jól informált helyen úgy tudják, hogy Linkomies mintegy háromnegyed óra hosszat beszél és előbb a belpolitikai helyzettel foglalkozik, majd a külpolitikai helyzetet ismerteti. — Beszédének több mint felét a külpolitikai összefoglaló teszi ki.

Linkomies szerdán este magához hívatta a képviselőházi csoportok vezetőit és közölte velük pénteki beszédének tartalmát. Ennek folytatásként a különböző pártok értekezletet tartottak és minden párban az a vélemény alakult ki, hogy a Linkomies kormányt az alapvető kérdésekben továbbra is támogatják és számíthat az eddigi bizalomra.

Eszterházy János a szlovák sajtó magyarellenes megnyilatkozásairól

Pozsonyból jelentik: Eszterházy János pártelnök nyilatkozatot adott a „Slovák” című lapban megjelent „Itt is segíteni kell” című cikkkel kapcsolatban. Nyilatkozatában azt mondta, hogy az utóbbi időben egyre sürűbben ismétlődnek meg a szlovák sajtóban az olyan magyarellenes megnyilatkozások, amelyek nemcsak mélyen sértik nemzeti öntudatunkat, hanem az a céljuk, hogy a magyar nemzetet tudatosan hamis beállításba helyezték. A szlovák sajtó — mondta Eszterházy — jobban tenné, ha a mostani nehéz időkben fölényeskedő és nyugtató megjegyzéseitől tartózkodna, mert az semmire sem szolgálja a belső megbékélés ügyét.

Végetért a belügyminiszter délvidéki körútja

Ujvidékről jelentik: (MTI) Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter délvidéki körútjának utolsó állomása Ujvidék volt.

Zomborból Ujvidékre menet Hódson meleg fogadtatásban részesítették a minisztert a magyarországi németek, akiknek nevében Spreitzer József országgyűlési képviselő mondott beszédet. Többek között hangoztatta, hogy a délvidéki németiség mint eddig, ma is kész minden hozatra, amely a közös haza megerősödését, felemelkedését és jövőjét biztosítja. A miniszter megköszönte az üdvözlést.

Ujvidék előtt Hadikligeten és Hadikszálláson is megállt, ahol a bukovinai székelyek telepeit és az

ONCSA-házakat tekintette meg. Ujvidéken a városházán vitéz Nagy Miklós polgármester köszöntötte a minisztert.

A miniszter innen a főispáni hivatalba ment, ahol a magyar társadalom nevében Horváth Lajos refl. lelkes országgyűlési képviselő, a németiség nevében Derner Richard ügyvéd, a szerbység nevében Csirity Irén görögkeleti püspök, felsőházi tag üdvözölte, aki az Ujvidéken élő nemzetiségek közösségét hangoztatta. A belügyminiszter a fogadások után ellátogatott a görögkeleti püspöki palotába Csirity püspökhöz, majd háromnapos körútját befejezve, csütörtökön visszatért Budapestre.

Kormányzói rendelkezés a hadiévnek a szolgálati időhöz való számítása tárgyában

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny pénteki száma közli a következő kormányzói elhatározást:

1939 év óta a hadműveletek körében teljesített szolgálatból kifolyóan a nyugellátás szempontjából hadiévnek a szolgálati időhöz való számítása tárgyában a következőket rendeltem: Hadi év számításának van helye: 1. 1939 március 14. és április 27. között a kárpátaljai terület visszafoglalásáért, a trianoni határon túl folytatott hadműveletekben való részvételért, 2. 1941 április 4. és június 1. között a trianoni határon túl teljesített és a délvidéki emlékérem viselésére jogosított szolgálat, 3. Az 1941 évi június 26. napja után fennálló hadiállapotban a haza szerzés országhatárain túl az 1941 év decem-

ber 31. napjáig teljesített szolgálat, 4. 1941 december 31. után hadművelési területen bárhol teljesített szolgálat. Az 1., 2., 3. pontok alatt megjelölt szolgálat alapján az 1941 év végéig összesen csak egy hadiév, a 4-ik pontban megjelölt szolgálat alapján pedig minden naptári év után egy-egy hadiév számításának van helye. A kedvezményben nem részesülhetnek a hadifogságba esettek, akiket nem igazoltak kell tekinteni. A hadiév számításának közelebbi feltételeit és részletes szabályait a m. kir. minisztérium állapítja meg.

Kelt Gödöllőn, 1943. augusztus hó 12-ik napján.

Horthy s. k.
Csatay Lajos s. k.

Románia kiváltságosként akarja élvezni az eljövendő béke előnyeit

Párizsból jelentik: Zburcea „Románia és az idegenek” címmel cikket ír a Tribuna számára.

Ellenségeink arról akarják a világot meggyőzni — írja cikkében, hogy mi 1918-ban kihasználva a kedvező politikai helyzetet, a katonailag térdrekenyszerített szomszédainkat megrohantuk, majd a tört a velünk szövetséges és baráti oroszok hátába döftük és elvettük Besszarábiát. Egy idegen propaganda bennünket a legkedvezőlenebb színben tüntet fel. Ennek az eredménye, hogy utazásaim alatt Svájcban egy ismeretlen utas, a keresztény emberiség nevében tiltakozott előttem ezért az embertelen bánásmóddért, amelyben a délerdélyi kisebbségek a bukaresti kormány részéről részesülnek. Arra a kérdésemre, hogy említésen példákat, nem tudott pontos adatokkal szolgálni. Csúpn egy pár olyan tendenciózus cikk-

re hivatkozott, amelyeket az érdekeltek helyeztek el a nyugateurópai sajtóban. Beszélgetésünk további folyamán az ismeretlen, ellenségeink álláspontját tette magáévá és hangoztatta, hogy azok magasabb műveltséggel rendelkeznek mint mi.

— Készül a holnapi béke, melynek előnyeit főként nekünk kell élveznünk. Nem lehet közömbös számunkra, mit mond rólunk a külföld. A külföld változtat határainkon akkor, ha nem vagyunk elég erősek határaink megvédésére. Nem lehet közömbös számunkra, hogy kik irányítják a határokon túl élő románok sorsát.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Debrecen az ifjúságért Katolikus Diákotthonmozgalmi gyűlés Debrecenben

Lapunkban több alkalommal szóltunk a katolikus egyetemi ifjúság szervezőintézet elhelyezésének létfontosságú kérdéséről. Az egyházmegyei főnökség az egyházmegyei Actio Catholicáékat karöltve bizottságokat szervez, gyűléseket rendez ennek érdekében és azon fáradozik, hogy mindenki saját érdekében szívéigévé tegye a kérdést.

Az első nagygyűlés múlt hó 28-án, délelőtt feltizenkét órakor folyt le Nagyváradon a premontrai gimnázium dísztermében nagy érdeklődés közepette.

A következő gyűlést Debrecenben, a Szvetits-intézet nagytermében rendezik meg szeptember 8-án délelőtt szintén feltizenkét órakor. A gyűlésen megjelenik dr. Lestyán Endre prelátkanok, egyházmegyei A. C. elnök, dr. Hanszky Lajos pápai kamarás, püspöki titkár kíséretében. A gyűlés sikerét biztosítja az az előkészítő munka, amelyet dr. Bánás László prépostplébános munkatársaival napok óta végez.

Aki az ifjúság, azé a jövő! Az ifjúság ügye a nemzet ügye! Az ő ügyük a magyar élet ügye! Magyar ügyet szolgálunk, amikor a Diákotthonmozgalmat ügyét felkaroljuk.

Debrecen mindig szerette az ifjúságot. Magáért szereti, amikor másét is szeretettel öleli szívére. Szeptember 8-án erről a kérdésről ülésezik a Nagybizottság. Mindenkit érdekel, minden érdeklődő ott lesz!

Védelmi gyakorlatok Portugáliában

Lisszabonból jelentik: (MTI) Hivatalosan jelentik, hogy Portugáliában a közeljövőben polgári és katonai védelmi gyakorlatot tartanak.

A dohánytermelésre kötelezett szántóterület-tulajdonosok bejelentési kötelezettsége

Az ipari növények termesztésének szabályozása, valamint a cukorrépa és a dohány termesztésére vonatkozó egyes rendelkezések tárgyában kiadott kormányrendelet 8-ik paragrafusának (3) bekezdése értelmében a pénzügyminiszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértve dohánytermesztésre kötelezheti azt a gazdálkodót, aki 1000 kat. holdnál nagyobb szántóterületet magában foglaló ingatlanon gazdálkodik. Az említett rendelet kötelezte ezeket a gazdálkodókat arra is, hogy lakóhelyüket és szántóterületüknek nagyságát a rendelet hatálybalépésétől számított 15. nap alatt a dohányjövődéki központi igazgatóságnak bejelentésük. Ez a határidő 1943 július 28-án lejárt, de ez időpontig csak kevés gazdálkodó jelentette be a fentebbi adatokat.

Tekintettel arra, hogy a bejelentés elmulasztására a rendelet 24. paragrafusában foglalt büntető rendelkezések alkalmazását vonhatja maga után, a m. kir. dohányjövődék ezután is felhívja mindazokat, akik 1000 kat. holdnál nagyobb szántóterületet magában foglaló ingatlanon gazdálkodnak és bejelentési kötelezettségüknek eddig eleget nem tettek, hogy lakóhelyüket és szántóterületük nagyságát a m. kir. dohányjövődéki központi igazgatóságnál (Budapest, II. Iskola u. 13.) haladéktalanul jelentésük be, akár termelnek ingatlanukon dohányt, akár nem.

„Nem voltak olyan belső ügyeink, amelyekből csak a háború lett volna a kivezető út”

Göbbels miniszter cikke a háborús felelősségről és a végső győzelemről

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Göbbels birodalmi miniszter a „Das Reich” című hetilapban „A nagy dráma” cím alatt írott vezércikkében foglalkozik a háborúval, annak negyedik éve eltelté alkalmából. Feltételezhetjük, — írja cikkében — hogy az ellenséges államférfiak közül és a titkos hatalmak közül melyek szeptember elején ezt a háborút a birodalom ellen kihozták, egyik sem volt akkor tisztában végzetes támadásának szerencsétlen körülményeivel. Gyűlöletből, alacsonyrendűségű érzületből és ideológiai csökönységből cselekedtek. Rövidlátásukban azt gondolták, hogy közös erejükkel könnyen és nem hosszú idő alatt sikerülni fog a német népek a halálos dőfést megadni, melyet Versaillesben buzgó igyekezetük ellenére is elmulasztottak megtenni. Alig lehetne azt állí-

tani, hogy abban a szövetségben, mely 1939-ben velünk szemben állt, akár csak egy olyan építőszellemű államférfi is lett volna, aki korszerű világlátást és világrendet képviselt volna. Köztük csupa reakcionárius szellemű ember volt és az van most is minden téren. Tervük az volt, hogy a Német Birodalmat leverjék, mert abban a fiatal nemzetek életvágya tulságos erővel jelentkezett. Nem akarták, hogy Németország Istentől adott erői kibontakozhassanak. Ebből eredt a háború! A német nép és vezetői legkevésbé sem okai a háborúnak. A háborút ránkényszerítették. Szándékaink és terveink tisztára békésésk voltak. Ellen-ségeinkkel ellentétben, nem voltak olyan belső ügyeink melyekből csak a háború lett volna a kivezető út. A birodalom erős, szilárd és minden tekintetben rendezett volt.

egész európai szárazföld védelmi háborújává változott. Ez a harc nem a parlamentarizmus és a nemzeti szocializmus között, hanem a bolsevizmus és a nacionalizmus között folyik.

Azután rámutatott arra, hogy Németország ellenfeleinek háborús bü-

nösségét igazoló sok hivatalos okmány került kézre. Churchill mindig háborús jelszavakat hangoztatott. A bolsevisták húsz év alatt nagy támadó fiai építettek ki Európa ellen. A Führer viszont mindig azt tartotta szem előtt, hogy Európát békés újjárendezéssel tegye erőssé ahhoz, hogy szembeszállhasson a bolsevizmussal. A bolsevizmus elleni küzdelemben nincsen más választás, mint helyt állni vagy megsemmisülni. A bolsevizmussal való szembenállásra csak a német haderő képes.

Sündermann azután ismertette Németország állandóan növekvő termelését és az élelmezési helyzet biztosított voltát.

Nagy részvét mellett temették el Glattfelder Gyula érsek-püspököt

A nagyváradi püspökség is képviseltette magát a temetésen

A hétfőn este elhunyt móri Glattfelder Gyula pápai trónálló, római gróf, csanádi érsek-püspök, az Actio Catholica országos ügyvezető elnökének holttestét esütőtörökön a hajnali órákban szállították át az Egyetemi templomba, ahol a koporsót a templom kereszthajójában ravatalozták fel. A fekete érskoporsót, melyet a főpapi jelvények: az infula, pásztorbot és a papi méltóság jelvényei: a kehely, a miseruha és a stola díszítettek égő gyertyák és kandélaberek sora és délszaki növények vették körül. A templomhoz érkező holttestet az Actio Catholica országos szervezési szakosztályainak tanácsosai és a Budapesten lelkeskedő papság számos tagja várta. A koporsó előtt bőségszámúak voltak az elhunyt főpap kitüntetései, közöttük a Magyar Erdemrend és a Ferenc József-rend nagykeresztjei, a Kormányzói Teljes Elismerés, a Magyar Vöröskereszt I. osztályú díszjelvénye és a Nemzetvédelmi Kereszt.

Hatalmas tömeg töltötte meg a templomot, amelyhez az elhunyt érsek-püspök munkásságának jelentős része fűződik, hiszen itt kezdte országos munkáját, mint egyetemi hitvezető, annak a Proházka püspöknek utódja gyanánt, aki életét e templom szomszékán fejezte be. A számos előkelőség között megjelent a beszentelési szertartáson: Angelo Rotta c. érsek, apostoli nuncius, Czapik Gyula egri érsek, Grösz József kalocsai érsek, Mikes János c. érsek, Shvoy Lajos székesfehérvári, Dudás Miklós hajdudorogi, Madarász István kassai, Pétery József váci püspökök, Hász István tábori püspök, Kovács Vince váci segéd-püspök, Gerinczy Pál jászói prépost-prélat, Raskó Sándor apostoli protonotárius, a csanádi egyházmegye kormányzója, Radocsay László igazságügyi, Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszterek. A miniszterelnök képviselőjében bárczyházi Bárczy István m. kir. titkos tanácsos, a Felsőház képviselőjében Schandl Károly m. kir. titkos tanácsos. Ott voltak Esterházy Pál herceg, Wekerle Sándor, Oswald István, Hóman Bálint, Jakabb Oszkár, Fáy István, Johan Béla titkos tanácsosok, Homonnay Tivadár főpolgármester, Szendy Károly polgármester, az Actio Catholica országos elnökegének küldöttsége, az országos Pázmány Egyesület vezetősége, a különböző férfi és női szerzetesrendek képviselői, a Központi Katolikus Kör vezetősége, a Köz-

ponti Sajtó Vállalat, a Katolikus Diákszövetség, a pesti és a budai Szent Imre Kollégium, a Dolgozó Leányok, a Szent István Akadémia, a Kollégium Josephinum, a KALÁSZ, a KALOT, a Katolikus Háziasszonyok, a budapesti görög-szer-tartású katolikus egyházközegek, a Szent István Társulat, a Szent Margit-intézet, a Szociális Misszió Társulat, a Szociális Teetvérek Társaságának, valamint budapesti egyházközegek és plébániák nagyüzemi küldöttsége Hamvas Endre protonotárius kanonok, budapesti érseki helytartó vezetésével.

Az ünnepi gyászmisét Grösz József kalocsai érsek celebrálta, amely után megkezdődött a gyászszertartás, amelyet Angelo Rotta c. érsek budapesti apostoli nuncius, Grösz József kalocsai érsek, Czapik Gyula egri érsek és gróf Mikes János c. érsek végzett. Az utolsó abszolúciót Serédi Jusztinián hercegprímás adta.

A holttestet a gyászszertartás után azonnal Szegedre szállították, ahol ma, pénteken délelőtt 11 órakor történt meg az ünnepélyes temetés, amelyen a nagyváradi latinszer-tartású püspökség is képviseltette magát, mint azt a tegnapi számunkban is jeleztük. Az elhunyt főpásztort a fogadalmi érsekességben ravatalozták fel és innen helyezték a templom kriptájába gróf Klebelsberg Kunó földi maradványai mellé.

Jóváhagyta a minisztérium a 4-es számú műút partfalának építését

Nagyvárad, szept. 3. A polgármester tegnap hosszas tárgyalást folytatott Elischer Pál miniszteri osztályvezetővel, a 4-es számú út építésével kapcsolatban és megkérte őt, járjon közben a minisztériumban a nagyfontosságú műút körépartí szakaszának megfelelő kialakítása érdekében, Elischer Pál, aki tegnap visszautazott Nagyváradról Budapestre, ma telefonon értesítette a polgármestert, hogy a minisztérium hozzájárult a partfal megépítéséhez úgy hogy ennek munkálatai már a jövő héten kezdetüket veszik.

Karácsony Jenő miniszteri tanácsos holnap Nagyváradra érkezik a 4-es számú műút építésének felülvizsgálására.

A mult világháborúban kiéheztetéssel, most foszforral igyekszik kieroszakolni a győzelmet az ellenség

A cikk azután utal arra, hogy a birodalom helyzete milyen komoly volt a háború kezdetekor. A Führernek sikerült önálló és fölényes hadvezetéssel a fojtogató gyűrűt szétpattantani, mely minket a háború kezdetekor szorongatott. Az ellenséges vezetőzár kardja tompának bizonyult. Ma már sem az élelmezés, sem a nyersanyagellátás téren nem lehet minket kiéheztetni. Ami nekünk a győzelemhez kell, azzal rendelkezünk, csak meg kell védelmeznünk azt. Mint már gyakran hangoztattam, mi állunk az emelőrud hosszabb végénél és ha az ellenség lehetőséget lát arra, hogy bennünket a győzelem-

biztosító zálogtól elűssön, úgy való-sítsa meg azt inkább ma, mint holnap. De ezt nem tudja megtenni és ezért viszi át hadműveleteit olyan területre, amelyen mindig igazi mester-nek bizonyult. A háborút megint — mint az első világháborút is — katonáink helyett asszonyaink és gyermekeink ellen viseli. Az első háborúban a győzelmet kiéheztetéssel, most pedig foszforral igyekszik kieroszakolni. Akkor az otthonaink ellen gyakorolt terrorral szemben adósok maradtunk a felelettel, most azonban az elmulasztott választ is ki kell pótolnunk.

„Harcolunk és dolgozunk, míg a győzelem a mienk lesz!”

Az ellenséges tábor államférfiai meg akarják ismételni és ha lehet még túl is akarják szárnyalni a versaillesi hibákat. Mi azonban el akarjuk kerülni azokat és le akarjuk győzni. Európa népeinek tehát rokonszenvüknek a két háborús fel között való megosztásánál arról is dönteniük kell, vajjon az európai előző háborút követő bottlásoknak fokozottan hatalmas mértékben való megismétlődését akarják-e, vagy azt, hogy Európa ezalkalommal jobb viszonyok közt kerüljön ki a háborúból?

Göbbels ezután megállapította, hogy a háború addig fog tartani, amíg határozottan el nem dől ez a

kérdés. Az ellenségnek a légiterrorba vetett reményei és várakozásai sem teljesültek. Azt remélték, hogy a bombázott áldozatokat szövetségesül fogják megnyerni. Ennek éppen az ellenkezője történt. Nem a hazug ellenséges hírverés szerint kiabálnak, hanem megtorlást követelnek.

Mindent összevetve tehát, ami a háborút és a német népet illeti, az ellenség tévedett. Nemcsak háborús képességeinket becsülte alá, hanem harci szellemünket is. Emelt fővel, büszke tartással lépünk ki a negyedik háborús évből és megyünk az ötödik elé. Harcolni fogunk és dolgozni mindaddig, amíg a győzelem a mienk lesz.

A bolsevizmussal való szembezállásra csak a német haderő képes

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Sündermann német helyettes sajtófőnök a háború kitörésének negyedik évfordulójának alkalmából tájékoztatta a külföldi sajtó képviselőit az általa-

nos helyzetről. A bevezetőben hangoztatta, hogy a háború, mely úgy indult meg, mint Németország védelmi háborúja, az életét veszélyeztető gy-séges arevonallal szemben, ma az

Lemondok a dohányzásról

Valami egyszerű ügykezési hiba csúszhatott be, nem is érdekesek a részletek. A lényeg az, hogy már napok óta nem lehet se cigarettát, se dohányt, se szivart kapni a városban s mi, dohányos emberek úgy érezzük: ki esett a talaj a talpunk alól.

Már jó ideje le kellett mondanunk az olcsóbb fajlákról, mindentélelőkelő és drága cigarettákat vásárolt a javágó is, a napszámos is, sőt a kis-tisztviselő is, aki ma mindenkinél szegényebb. Oly cigarettá-neveket tanultunk meg, melyek sohasem léptek volna be tudatunkba, míg elegendő mennyiségben volt kapható a simphonia, vagy az egész takarékosak és szerényigényűek nélkülözhetetlenné vált napi csemegéje, a levante. Kifosztottuk a dohányos boltokat, nem maradt már azokban egy hajszálnyi bagó sem. És akkor bekövetkezett a fekete korszak: nem volt mit füstölni többé.

Az okosak, az előrelátók azonban, akik még jobb időkben egész kis rakományokat rendeztek be otthon maguknak, fölényesen pótkeltek a szűkölködés nehéz napjai alatt. Nem szeretem a potyát, de kétségbeesetten folyamodtam hozzájuk egy-egy kegyelem cigarettáért, mert néha már azt hittem: vége lesz a világnak.

Ezerszer elhatároztam pedig: kiszabadítom magam a nikotin-rabságból. Né érintsen engem többé sem a dohányárak emelése, sem a cigarettahiány. Sőt már arra is gondoltam: polgári ellenállást szervezek, bagóbüjtőt és füstsztrájkot, de aztán örömmel tapasztaltam, hogy sehol sem oly távoli az ellenállás és a sztrájk veszélye, mint ezen a vonalon. Magam is mindig gyorsan lemondtam hősi elhatározásomról, valahányszor mégis-mégis sikerült protekcióval vagy baráti uton, vagy pedig zsarolási manővereknek kiszolgáltatva magam egy-két cigarettához jutnom.

A kisleányom a legnagyobb zsarolóm. A viszonylagos bőség napjaiban, mikor még csomagszámra vásároltam a cigarettát, rendszeresen dézsmálta készletemet és ügyesen eladagolta szerzeményét a fiókjában könyvet, játékjait alá, millió kis doboz, babaruha, szalag és képgyűjtemény összevisszaságába, amelyben csak ő ismeri ki magát. Szívesen türtem mindig ezt a dugdosást, mert gyakran megtörtént, hogy este, munkaközben, kifogytam a napi adagból és mondai közepén ernyedten hanyatlottak le ujjaim az írógép billentyűiről s ő ilyenkor diadalmasan hozott elő egy-két cigarettát, hogy megmentsen néhány, már bennrekedni készülő gondolatot. S most ellenem fordítja a fegyvert, amit én adtam a kezébe. Könyörgök neki: adj édesem egy cigarettát. És ő hogy hosszasan rimámkodni, tagadja, hogy lenne még maradék készlete, s a végén kénytelen vagyok komoly pedagógiai engedményeket tenni, foglyalottak és ötkilós görögdiányékat igényelni, hogy nekilásson és kájjánul előkeressen egy simphoniát.

Már úgy érzem, homlóban vannak az idegeim. Nyugtalanul rogom az utcákat, lehetetlen dolgokat művelnek élveztettem családom caész havi kenyérjegyvel, amelyeket kivételesen és oktalanul rém biztak s íróasztalomnál a teljes lelki szűkölködés érzésével birkózom jeladainkkal. S ha alul maradtok a tusában s a nyomom nem kapja meg a megérdélt hátrélat kétségbeesetten és tehetetlenül men-

tegetőzöm: Nincs cigarettám.

Tegnap este mégis felvillant egy reménysugár: kaptak némi árut a trafikosok és minden dohányos bolt előtt hosszú sorokban álltak a bagós emberek. Társadalmi osztálykülönbség nélkül türelmesen szorongtak ott fiatalok és öregek, nők és férfiak. Nagy lelki küzdelmen mentem át. Odaálljak én is a sorba? De hiszen sohasem voltam kapható még arra sem, hogy a hűselltetés szerencsére elmult nehéz napjaiban odasorakozzak a hentesüzlet elé, bármennyire noga-

tott is az illetékes családi lényező. S most áldogáljak, tolokodjak és veszekedjek az esetleg tegyelmezetlenül viselkedőkkel néhány szippantásnyi füstért?... Ez fellázította méltóságérzetemet s lemondtam a hatcigaretta előnyről, abban a reményben, hogy ma mégis csak felvirrad az én napom is.

De még, sajnos, kilátás van egy-két napi komoly szűkölködéssre. Ma a trafikosom két nikotex-leventével elégitelt ki, ami a világ legrosszabb cigarettája. S most újból arról elmélkedem, végképp lemondjak-e a dohányzástól, vagy pedig tovább hozdzzam ezt az ostoba rabigát. (j. b.)

Nem kérhető magasabb ár abban a reményben, hogy a vevő a kudozni fog

Érdekes elvi jelentőségű ítéletet hozott a budapesti Tábla egy árdragítási perben. Egy vásári eszimesterkereskedő került a vádlottak padjára azért, mert a piacou a megengedettnél többet kért a eszimester. Az uszorabíróság előtt a vádlott eszimester azzal védekezett, hogy a vásárokon, piacokon a vevők alkudoznak, ilyen helyen nem lehet szabott árat kérni, mert a vevők csak esetekben vásárolnak és akkor érzik magukat megelégedettnek, ha a kimondott árból sikerül valamit lealkudniok. Az uszorabíróság el is fogadta ezt a védekezést és beigazoltak látta, hogy a eszimester nem árdragítási szándékból kérte a magasabb árat, hanem csak a régi szokáshoz alkalmazkodott, amikor lehetővé tette vevője számára az alkudozást. Fellebbezés folytán a Tábla elé került az ügy, a felsőbíróóság azonban nem azonosította magát ezzel az állásponttal és az uszorabíróságot új határozathozatalra utasította. A Tábla szerint az első bíróság tévedett, amíg az eszimester eszimesterében nem látott árdragítási

szándékot. A törvény szerint ugyanis az árdragítási eszimesterért az követi el, aki közszükségleti cikkért a törvény értelmében erre jogosult hatóság részéről megszabott, vagy megengedettnél magasabb árat „követel”. A Kuria elvi jelentőségű határozata szerint, a „követel” szó a törvény alkalmazása szempontjából nem jelenti azt, hogy mint az árnak, az alku eredményének kellene lennie, amelyből az illető engedni nem hajlandó, hanem elég már az olyan pusztá kijelentés is, amely szerint valaki közszükségleti cikk árát a megengedettnél magasabb árra mondja. Minthogy pedig a magasabb ár kimondása ügyletkötés nélkül is az árdragítási eszimester befejezését jelenti, a vádlott bűnössége szempontjából közömbös az a körülmény, hogy alku esetén az említett árból a eszimester hajlandó lett volna engedni. A vádlott bűnössége tehát attól függ, hogy az általa követelt ár valóban meghaladja-e az erre jogosult hatóság által megszabott legmagasabb árat. (Magy. Tud.)

Újabb miniszteri rendelet a városi lakosság tüzelőszerellátásáról

Az ipariügyi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóság vezetőihez, a lakosság téli tüzelőanyag ellátása ügyében. Hivatkozik a rendelet a földművelésügyi miniszter korábbi rendelkezésére, amely törvényhatóságokként megállapította a kiutalható tüzelő mennyiségét. A háztartási célra rendelkezésre álló szénmennyiség esökkenése miatt valószínűleg idén kevesebb szenet lehet a lakosság részére kiutalni, mint az elmúlt fűtési idényben. Erre a körülményre való figyelemmel az ipariügyi miniszter felhívja a törvényhatóságok vezetőit, hogy saját hatáskörükben minden szükséges intézkedést tegyenek meg a háztartási tüzelőanyag igazságos elosztására, a hadüzemek szükségességét, különösen pedig a szegényebb néposztály téli fűtőanyagának biztosítása ügyében. Amennyiben a törvényhatóságok vezetői a tüzelőanyag elosztása tekintetében a fogyasztók részére kiszolgáltatható mennyiséget korlátozó

rendelkezésem tulmenő intézkedést tartanak szükségesnek, erre vonatkozó javaslataikat szeptember 15-ig közöljék véleménynyilvánítás végett az anyaghivatalt szénosztályával. Amennyiben valamelyik törvényhatóság inség-utalvány rendszert kívánna bevezetni, az annak fedezéséhez szükséges tüzelőanyag tárolásáról kellő időben gondoskodjanak. A tüzelőanyag elosztással felmerülő költségek közül a tárolás következtében keletkező igazolt kamatvesztéséget és fuvartöbbletet a kincstár magára vállalja míg az őrzés, fabe-száradás, ügyviteli kiadás és egyéb költség a törvényhatóságot terheli. Abban az esetben tehát, ha a törvényhatóságok által megvalósítani kívánt tüzelőanyag elosztási intézkedést az anyaghivatal indokoltan tartja a felelősségre szűkölködéssel kapcsolatos kamatvesztéséget és az igazoltan felmerült fuvartöbbletet a kincstár megtéríti a törvényhatóságnak. (Magy. Tud.)

Hüvelyesek vásárlására kijelölt kereskedők névsora

Értesítem a város közönségét, hogy Nagyvárad thj. város területén vásárlási jogkörrel bíró kereskedőkül. — akik hüvelyeseket vásárolhatnak gazdapontok beszámítása mellett — a következő kereskedők jelöltettek ki:

Országos kereskedők: Vámos József Budapest, Fayer Frigyes Győr, Wendler Miklós Győr, özv. Rotmeyer Imréné Budapest, Török és Társa Budapest, Granifer Mezőgazdasági Magtermelő és Kereskedelmi Kft., Vetőmagelszaporító és Értékesítő R. T. Budapest, Vermes és Társa Budapest, bori Borhy Miklós Budapest, dr. Betegh Péter és Fiai Budapest, „Folia” Gyógynövénykereskedelmi Kft. Budapest, Kárpáthaljai Keresztény Gazdasági Szövetkezet Budapest, Thal-mayer és Seitz Budapest, Délvidéki Gyógy- és Ipari Növénytermelők Szövetkeze Ujvidék.

Körszeti kereskedők: Polgár Béla Törökszentmiklós XXI-es és Husvéti József kápolnokmonostori cég a XXI-es Közellátási Felügyelőség területére.

Lovastól együtt elgázolt a villamosszerelvény a kocsis távollétében egy nagyváradai bérkocsit

Nagyvárad. Különös szerencsétlenség történt tegnap este 7 óra tájban a Báthory-utca és a Mátyás király-ut között. **Hottya** Mihály nagyváradai lakos, a 69-es számú bérkocsi tulajdonosa, új lovat vásárolt és ezzel a Báthory-utcaiban lévő egyik kivácsműhely elé hajtott, hogy ott lovat megvásároltassa.

Míg a bérkocsi a kivácsműhelyben tartózkodott, a ló megindult és a kocsi a villamos sínekre huzta. Eközben fordult be a Mátyás király-utról egy teherkocsikat vontató villamos motor, amelynek vezetője valószínűleg nem vette észre idejében a síneken haladó kocsit s így a motor menetközben elkapta a bérkocsit és azt pozdorjává törte. **Gázolás** közolyan szerencsétlenül, hogy a ló nyakát a villamos kerék keresztülvágta.

Az ügyben a rendőrség bevezette a nyomozást annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Aki előre ivott a medve bőrére...

Nagyvárad, szept. 3. **Gasparik** József 38 éves gépkocsivezető családi ügyét tárgyalta ma délelőtt a nagyváradai törvényszék. A gépkocsivezető a Leitner-féle szörmevárbán volt alkalmazásban. Amikor a vállalat igazgatósága kiutalta részére a télire szükséges famennyiségét, ő azt azonnal a kiutalás után el is adta **Béládi** Imrénének. Tudomást szerzve az igazgatóság erről az ügyről, nem szállította le a fát Gaspariknak, viszont ő már felvette ekkorra a pénzt 288 pengő Béláditól. Mikor arra került volna a sor, hogy ezt visszafizesse, nem ment szolgálathá, hanem a pénzt elköcsmázta.

A bíróság figyelembe vette, hogy a vádlott családos, büntetlen előéletű ember s enyhítő körülményként tudta be azt is, hogy a vádlott ígéretet tett kiszabadulása után a pénzeszeget visszafizetése s ezért mindössze hat heti fozhára ítélte.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁSSY DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Haza földet és vizet helyeznek el a bolgár király sírjában a visszatért területek lakói. Szófiából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az újonnan Bulgáriához visszacsatolt macedoniai, tráciai, dobрудzai és moravai területeiről küldöttségek érkeznek Szófiába a király temetésére. A küldöttségek a területekről földet, a Fekete tengerből, a Dunából, az Égei tengerből és a Ochrid tóból vizet hoztak, hogy elhelyezzék a király sírjában.

A polgármester részvénytulajdonosa Glattfelder érsek-püspök halála alkalmából. Nagyvárad, szeptember 3. Glattfelder Gyula érsek-püspök halála alkalmával Szeged városa gyászjelentést adott ki, amelyet megküldött Nagyvárad városának is. A polgármester részvénytulajdonosát küldött a szegedi polgármesternek.

A BEVONULÁS EMLÉKNAPJÁNAK EGYHÁZI MEGÜNNEPLÉSE AZ OLASZI PLÉBANIATEMPLOMBAN. Szeptember 6-án hálaadásból a felszabadulásért, 9 órakor Tedeumos szentmisét és közös szentáldozást tartunk. Érezzük át a felszabadulás nagy jótéményét és minél nagyobb számban vegyünk részt a közös szentáldozáson. Így fejezzük ki hálánkat az isteni Gondviselésnek.

Spanyol lap árpádházi Boldog Margit szentlélekvatásáról. Madridból jelentik: (MTI) A Puebló, a legnagyobb madridi estilap közli Árpádházi Boldog Margit képét és hosszú cikkben számol be szentlélekvatásáról. Kiemeli, hogy a szentlélekvatás ezekben a sorsdöntő időkben jó előjel a jobb jövő felé haladó Magyarországra. Ismerteti a szent királyleány életét, majd rámutat arra, hogy Szent István és Szent Margit napja egy hónap alatt kétszer emeli ki Magyarországot mélyen keresztény arculatát.

FELSZABADULÁS ÜNNEPE A HEGYI KULTURHÁZBAN. Szeptember 5-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel Szedresy Andor ny. főjegyző, a Hegyi Kulturház elnöke és munkatársai, valamint a Hegyvidék közönsége gazdag és tartalmas műsor keretében ünneplik a felszabadulás évfordulóját. Az előadásban Kiss János tanítóképző intézeti igazgató mond ünnepi beszédet.

Alfieri Rómában tartózkodik. Rómából jelentik: (MTI) Mértékadó olasz politikai körökben kijelentik, hogy Alfieri volt berlini nagykövete Rómában tartózkodik, ahol az egyik villanegyedben vett ki lakást. Ezt a tényt bizonyos külföldi lapok téves állításaival kapcsolatban tartják szükségesnek leszögezni.

Szociális továbbképző tanfolyam a kolozsvári egyetemen. Nagyvárad, szeptember 3. Hétfőn egyhetes szociális továbbképző tanfolyam kezdődik Kolozsváron azok számára, akik a kolozsvári egyetemen végezték a szociális főiskolát. Nagyváradról négy városi tisztviselő, Hant Mária, Fekete Anna, Pongrácz Etelka és Czenker Emília, továbbá két óvónő vesz részt ezen a tanfolyamon.

KORONA Filmszínház

A titokzatos grófnő

Izgalom, romantika, operabál, szerelmesbékébeli Bécs! Bolváry rendezés
 Pénteken utoljára: A Szovjet két arca

Szombattól:

BELVÁROSI

„Tavaszi szonáta”

Beethoven muzsikájával aláfestett, izgalmas, csodaszép filmtörténet!
 Szőrényi, Uray, Benkő, Földényi, Pethes, Makláry

Disznósírral álcázott Diesel-olaj. Rio de Janeiróból jelentik: (B. T.) Pernambucoból közlik, hogy a kikötőhatóságok vizsgálatot tartottak három spanyol hajó raktárában. A raktárakon lévő ládákon „disznószőr” felirat volt, azonban Diesel-olajat találtak bennük. Megállapították, hogy a hajók tengeralattjárók ellátásával foglalkoztak. Az olajat lefoglalták és elrendelték kirakodását.

Ujabb kölcsönt bocsátottak ki Amerikában. Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Washingtonból jelentik, hogy az Egyesült Államok pénzügyminisztere a 25 milliárd dolláros hiány fedezésére újabb kölcsönt bocsátott ki. Arra számítanak, hogy a következő négy hónapban az Egyesült Államok háborús kiadása eléri a 35 milliárdot, amivel szemben a bevétel 14 milliárd dollár.

SZEPTEMBER 7-ÉN ÉRTEKEZLETET TART AZ ERDÉLYI PÁRT MUNKÁS SZAKOSZTÁLYA. Az Erdélyi Párt nagyváradi tagozatának munkás szakosztálya szeptember 7-én, kedden este 7 órai kezdettel a Magyar Házban értekezletet tart az időszeri kérdések megvitatására. Az értekezleten Szabó János országgyűlést képviselő, a szakosztály elnöke és a párt parlamenti csoportjának Nagyváradon tartózkodó tagjai szólnak fel. A párt vezetősége erre az értekezletre meghívja az elnöki tanács tagjait is.

Nagyobb összegű segílyt kapott több városi tisztviselő. Nagyvárad, szeptember 3. A Városok Lapja közli azoknak a városi tisztviselőknak a névsorát, akik az anyakönyvi alapból segílyben részesültek. Nagyváradon dr. Imrik László h. tanácsnok, Körösi Károly irodatiszt, dr. Szalay Elemér a zeneiskola igazgatója, Dvorszák Lajos segédnyilvántartó és Csikes Gyula végrehajtó részesültek 800-800 pengős segílyben.

Ha gyomrát elrontotta, igyék azonnal egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a tápcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezezi, az emésztés további folyamatát megjavítja és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

GAZDASÁGI KÉRDÉSEKRŐL TARTANAK BESZÁMOLÓT AZ ERDÉLYI PÁRT BIHARDIÓSZEGI ÉRTEKEZLETÉN. Szeptember 8-án, Kisasszony napján délelőtt 11 órakor Bihardiószegen az Erdélyi Párt járási értekezletet tart az időszeri gazdasági kérdések, főleg a szülősgazdák érintő problémák megvitatására. Az érmelléki gazdákat igen foglalkoztatja a minisztériumnak az a rendelete, amely a delavári szőlőnek a kiirtását írja elő. Ennek megváltoztatása érdekében több emlékiratot juttattak el a kormányhoz, a mostani értekezletnek is az a célja, hogy kérésük minél kedvezőbb elintézését nyerjen.

Megalakult a Nagyvárad Városmegyei Egyesület. Nagyvárad, szeptember 3. A Városmegyei Egyesület alapszabályai elkészültek a szokásos tanulmányozza a polgármester. Valószínű, hogy a jövő héten megtartják az egyesület alakuló gyűlését.

PÁLYAZAT A SAJÁTOS SZÉPSÉGESZMÉNY MEGÁLLAPÍTÁSÁRA. Sziyei Merse Jenő m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter pályázatot hirdetett olyan értekezés megírására, mely annak a kérdésnek tisztázásával foglalkozik, hogy miképpen nyilvánul meg a képzőművészetben a sajátos magyar szépségeszmény és hogy mi módon lehetne tudatosabbá tenni a sajátos magyar képzőművészeti kifejezési módot. A feladat tehát a magyar képzőművészeti stílus elméleti megvilágítása. A 40 gépelt oldalnál nem terjedelmesebb pályaművek közül a három legjobb teljes értékű pályamunka 800, 500, illetve 300 pengővel díjaztatik. A pályázat november 15-én jár le a pályázatokat a szerző nevét tartalmazó jelígyes levél kíséretében az Országos Irodalmi és Művészeti Tanácsnál kell benyújtani, Budapest, VI. Andrássy ut. 59.

OKTÓBER 15-IG LEHET PÁLYÁZNI A HONVÉD MÉRNÖKÖK REPÜLŐ SZAKMÁJÁBA. A honvédelmi miniszter a honvéd mérnökök, szertisztek és műszaki tisztviselők repülőszakmájába való felvételi pályázat határidejét október 15-éig meghosszabbította. A pályázati tudnivalók a honvéd mérnökökre nézve az 1942. évi 48. számú Honvédségi Közlönyben, valamint az 1942. évi 230. számú Budapesti Közlönyben, a szertisztek és műszaki tisztviselőkre vonatkozólag ugyanezen évi 47. számú Honvédségi Közlönyben és a 234. számú Budapesti Közlönyben található. A fenti közlönyekben megjelölt pályázatok felvételei szerint felszerelt kérvények szolgálati úton a honvédelmi minisztérium 38. osztályának (Budapest, II. Hunyadi János utca 13) terjesztendők fel. (MTI.)

Ellopkodta lakásadója ruháit — három havi fogházat kapott. Lopás bűntettéért állították bíróság elé Szalay István margittai lakost, aki lakásadójának szobájából mintegy 8200 P értékű ruhát emelt el a azt Nagyváradon több helyen értékesítette. A lopott holmikat sikerült előkeríteni a azt visszaküldték gazdájának. Szalay Istvánt jogerős ítélettel háromhavi fogházra ítélték.

Ki az a SZILÁSSY LÁSZLÓRA hasonló, sapadt úriember, aki az

ALFA TAU

csütörtök esti előadásán nyakig bepólyázva állandóan orvossgot megszolt és az előadás helyett folyton engem nézett?

Irjon
Anyámasszony katonája
 cím alatt

a CASINO-ban

Szerb munkások és földművesek a szovjet gyilkosságok színhelyén. Vinnicából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A német kormány meghívására 20 szerb földművesből és munkásból álló küldöttség látogatott el Vinnicába, ahol megnézte a szovjet gyilkosságok színhelyét. A kihallgatást vezető orvosok ismertették az eddigi eredményeket. A küldöttség tagjai megnézték a városi intézményeket és meggyőződtek a szovjet uraim és a német igazgatók közötti különbségről.

FURTWÄNGLER BUDAPESTEN. A Filharmoniai Társaságnak sikerült a Filharmoniai Barátok Egyesületének és elnökségének, dr. Wüchner Frigyes támogatásával Furtwänglert egy ünnepi est vezénylésére megnyerni. Ez az ünnepi est, mint a Filharmoniai Társaság bérleti hangversenye, november 10-én lesz.

JÓL SIKERÜLT ELŐADÁS TARTOTTAK A CARMEN CIPÓGYÁR MUNKÁSAI. Nagyvárad, szept. 3. A Carmen cipőgyár munkásai a Nemzeti Munkaközpont nagytermében nemzetvédelmi előadást rendeztek. A hallgatóság zsúfolásig megtöltötte a dísztermet. A első számát a Carmen cipőgyár munkásdalárdájának éneke képezte. Előadást tartott Gnédig László és Kiss János tanár. Tarsoly Ferenc munkás a Szózatot szavalta, Nagy Lujza pedig Juhász Gyula Vörösmarty c. költeményét adta elő.

Szeptember 15-én lesz az őszi vármegyei közgyűlés. Nagyvárad, szeptember 3. A vármegyei törvényhatósági bizottság szeptember 14-én közgyűlést tart és szeptember 15-én lesz a rendezés őszi vármegyei közgyűlés. A tárgyszorozatot most készítik elő.

Tudja-e Ön...

... hogy az utóbbi időben megint sokat szereplő Vjaszma finn-ugor eredetű város? A ma, vagy helyesebben ma a végződés, mely más keletfinn alapítású városok, mint például Kostroma, Totjma, Csuhloma Jelatjma, stb. városok nevében is visszatér, maga is erre utal. A 24.000 lakosú város egyébként meglehetősen jelentéktelen hely, melynek egyetlen jelentősége abban áll, hogy számottevő vasúti csomópont. 1812-ben itt verte meg Milaradovics orosz tábornok a Ney és Davoust tábornagok vezetésével álló francia csapatokat.

... hogy az esernyő mai alakjában még csak kétszáz éves multra tekinthet vissza? Bár az ember találékonyságánál fogva már a legrégebbi időkben is ismerte amódját, hogy ha primitív segédeszközökkel is, de védekeznek az eső ellen, a ma használatos esernyő korántsem olyan idős, mint ahogy az ember hajlandó lenne gondolni. Volt idő, amikor az eső elleni védekezés céljaira boton hordott baldachinszerű tetőt használtak. mellvel szemben a 14 században divatba jött eső-kalapok mindenestre sokkal kényelmesebbek voltak. Ezek a felül csúszos és meglehetősen szűk karimájú kalapok azonban nem nyújtottak sok védelmet úgy, hogy a mai esernyő feltalálása minden egyszerűsége ellenére is nagy jelentőségű lépés volt.

... hogy a legújabb kutatások szerint a sovány emberek nemcsak a kővérekénél, hanem a normális súlyú embereknél is hosszabb életűek? Halandóság szempontjából a legkedvezőbb testalkatot a következő fokozatba lehet állítani: 30 éves korig csékély túlsúly, 40-ig normális súly, 50-ig a normálisnál valamivel kevesebb, ezután ennél lényegesen kevesebb súly. (MN.)

Elbocsáthatja a társtulajdonos is a házfelügyelőt, ha az sértegeti

A Magyar Tudósító jelenti: Egy fővárosi ház társtulajdonosa felmondott a házmasternek, aki azonban a felmondást nem fogadta el, mire a háztulajdonos a házfelügyelőt azonnal elbocsátotta a szolgálati lakás kiürítésére iránt pert indított s egyben kérte, mondja ki a bíróság, hogy az azonnali hatályú elbocsátás jogszerű volt. Ezt a kérelmet azzal indokolta, hogy a házfelügyelőt minden jogos ok nélkül súlyosan megsértegette. Kérését kiterjesztette a társtulajdonosokra is, akikkel szemben annak kimondását kérte, hogy kötelesek legyenek túrni a házmaster elbocsátását és kilakoltatását. A lefolytatott bizonyítási eljárás során bizonyítást nyert, hogy amikor a felperes-társtulajdonos a házmastert utasította, hogy a járdát takarítsa, az így válaszolt: „Maga itt senki, maga nem fog nekem dirigálni”. Ezenkívül nyomdafestéket nem tűrő kifejezéseket használt. A járásbíró az a keresetet elutasította, mert a társtulajdonos egyedül felmondási jogosultságát nem alapította meg. Felhozta a bíróságot az ügy a törvényszék dr. Gémesi István-tanácsa elé került, amely a járásbíró ítéletét megváltoztatta.

SPORT

Nagyarányú kerékpárversenyt rendez szeptemberben a Levente egyesület

Szeptember 26-án országos gyorslevente-nao lesz

Már közzöltük, hogy a nagyváradai Járási és Városi Levente Egyesület szeptember 12-én és 18-án nagyarányú kerékpáros versenyeket rendez, 26-án pedig országos gyorslevente nao lesz.

A versenyszámok a következők:

I. korcsoport:

Vaskerekes egyéni országúti verseny, táv 6 km. Öltözet: sport, indítás 10-20-as csoportokban.

II. korcsoport:

a) Vaskerekes egyéni összetett (terep és országúti). Öltözet: sport, távolság 10-12 km.

b) Vaskerekes csapatverseny 1 pk és 6 fő), távolság és terep, mint felet. Öltözet: sport, indítás 10-15 percként.

III. korcsoport:

a) Fakerekes egyéni országúti verseny, távolság 50 km., öltözet: sport, indítás egyszerre.

b) Kerékpáros gyorslevente összetett (terep és országúti) rajverseny (1 pkh. és 11 fő).

A verseny távolsága 30-40 km., öltözet: levente egyenruha és teljes felszerelés.

A rajversenyénél a versenyzők egyik-másikat nem hagyhatja el és ügyszírtén semmiféle felszerelést nem szabad elhagyni. Az idő a befutórainál az utolsó embernek számít. Tehát ésszerű rohanás ennél a versenyen felesleges, mert aki lemaradt, azt meg kell várni.

Díjazás:

I. korcsoport:

1. Vaskerekes 6 km-es országúti egyéni verseny I.-VI. részére veret

II. korcsoport:

2. Vaskerekes 10-12 km-es összetett (terep és országúti) egyéni verseny I.-VI. helyezette részére veret.

Szeptember havában igen kedvezményes áron olthatják be sertéseiket a kiscgazdák és a háztartási kishizlálók

Kedvezmény csak az utacsoportonként történő oltásnál kapható

Nagyvárad thj. város I. fokú állat-egészségügyi hatósága 27900/1943. kig. szám alatt a következő felhívást adta ki a sertéspesztiskárok lecsökkentése érdekében, továbbá kedvezményes oltási költség biztosítása ügyében a kiscgazdák és háztartási kishizlálók részére.

Ismételten figyelmeztetjük a sertéstartókat:

a) Az állatmegbetegedések, elhullások azonnali bejelentésének és azon udvarállatainak elkülönítési kötelezettségére.

b) A sertéspesztisokozta károk lecsökkentésének, illetve megelőzésének leghatásosabb és gyakorlatias módja az utacsoportonkénti védőoltás. A folyó évben már védőoltott sertésekkel szemben nagyszámu a még védőoltatlan. Felhívjuk a sertéstartókat, hogy a zsír- és sertéshús szükségletük biztosítása érdekében vegyék igénybe a védőoltást.

Az oltóanyagárak emelkedésével szemben kiscgazdák és háztartási kishizlálók sertéseire nézve szeptember havára lehetőséget nyújtunk igen kedvezményes árú oltásra, ha ezt az érdekeltek az állatorvosnak nem egyenkénti meghívása útján, hanem utacsoportonként oltásra összeírt jegyzék átnyújtása mellett kérik. A jegyzékben közölni kell az oltató nevet, lakhelyét és egyenként kell feltüntetni a sertések megközelítő testsúlykilogrammját és korát. Amely udvarban már beteg sertés van, vagy benne a közeli időben elhullás történt, az oltás kedvezményes áron nem eszközölhető. Azon sertéstartó, aki a kedvezményes költségű védőoltás idejét és módját nem használja ki, oltatás esetén a magasabb költséget viseli. Részletes útmutatást az állatorvosi hivatal (Teleki gróf utca 3.) szolgál.

Ráéltalja a kezesztény ingat

APROHIRDETÉSEK

Adós-vétel

Egy új női magyar ruha középtemre eladó. Pál-u. 3. szám. 639

Vannék fűszerüzlet berendezést mérleggel, redőnyvel, ajtóval, külön is sürgösen. Sajó-u. 12. 640

Állás: nyec

LAPKIHORDOT keresünk, gyakorlottak előnyben. Jelentkezés a kiadóhivatalban.

Jó családból való, megbízható kifutófiút azonnalra felveszek. Tempa Ferenc porcellánkereskedő, Rákóczi-ut 5. 635

Önálló francia valló lányok, közilányok, tanulmányok és délelőtti takarító felvételük. Gerliczy-u. 10. 641

Anyahelyettesnek keresek vidékre 2 gyermekemhez középkorú, finomlelkű urinót. Cím a kiadóhivatalban. 637

Állást keres

Bizalmi állást keres ideiglenesen is, sok évi gyakorlattal és nagy tapasztalattal rendelkező kereskedő. Leveleket „Öskeresztény” jellegre kiadóra kér. 636

Bizalmi állást keres, sok évi gyakorlattal és nagy tapasztalattal rendelkező kereskedő. Leveleket „Öskeresztény” jellegre kiadóra kér. 629

Hűlőpéle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja. Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Angorából, gyapjuból, kötött szövet, gyermekmackót, gyönyörűen javítok, alakítok. Bonfott szövet, harisnyát, ujját átkötök, Bodáné kézimunkaüzlet, Kossuth-utca 18. 625

Kölesön 5 éves, 5 és fél százalékos költségmentesen „Hitelszövekezetnél”. Bethlen István-u. 6 kapható. 693

Jugatlan

Eladó több beköltözhető magánház, bérház és üzletház, telkek, szőlők. Tattvá, Szilágyi-ut 12. 493

Lakás

Butorozott egy szobás lakást keres, öskeresztény, nőtlen, rendet, tisztaságot kedvelő uriember (azonnalra) vagy miclőbb. Rákóczi-ut 10-12, számú házak közelében vagy azt környező utcákba. Lehetőleg koszt és teljes ellátással, vagy anélkül is. Zárt horitékban ajánlatot kér „Dunántúli” jellegre kiadóra. 638

Oktatás

Gimnázistákat nagy gyakorlattal rendelkező középiskolai tanár szeptember és október hónapokban a következő iskolaévre felelősséggel előkészít. Cím a kiadóhivatalban. 615

Elveszett

Elveszett - mult hét pénteken este nagypiaciér - váradszöllösi uton egy koci ponyva 2x3 méter. Megtaláló jutalom ellenében Váradszöllös Horthy Miklós-ut 30. alá szolgáltatása be. 634

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.T.

A szerkesztéért felel: A kiadásért felel: Dr. Pál Arad Dr. Virág Jeromos

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 3. szám.